

TISKOVÁ ZPRÁVA

Sdílené teplo, aneb jak sousedské sítě mění budoucnost vytápění českých měst

25. května 2026, Praha | Dnes 25. května 2026 se od 14 hodin uskuteční kulatý stůl HeatCoop zaměřený na téma „Lokální sítě vytápění a chlazení jako nástroj dekarbonizace měst“. Program nabídne diskuzi o budoucnosti teplárenství v hustě zastavěném městském prostředí, konkrétní případové studie z české i zahraniční praxe a prostor pro sdílení zkušeností mezi zástupci samospráv, developerů, regulátorů a finančního sektoru. Účastníci získají cenné poznatky o tom, jak překonávat legislativní a tržní bariéry a jak naplňovat klimatické cíle prostřednictvím inovativních energetických řešení na úrovni sousedství. Pořad přenáší ČTK Connect na kanálech uvedených níže.

Více než polovina veškerého tepla spotřebovaného v Evropské unii stále pochází z fosilních paliv. V hustě zastavěných českých městech, kde tisíce bytových domů závisí na starých kotelnách nebo přerostlých soustavách dálkového tepla, je tato závislost obzvláště patrná a obtížně řešitelná. Tradiční velké teplárny jsou pro mnohé čtvrti předimenzované, individuální tepelná čerpadla zase narážejí na nedostatek prostoru, vysoké pořizovací náklady a roztržštěné vlastnictví budov. Mezi těmito dvěma světy je mezera, do které vstupuje koncept, jenž v severní a střední Evropě rychle nabírá na síle – lokální sítě vytápění a chlazení na úrovni sousedství.

Právě tomuto tématu se dnes od 14 hodin věnuje kulatý stůl HeatCoop v prostorách České tiskové kanceláře v Praze. Akci pořádají SEVEN, The Energy Efficiency Cetner, Asociace poskytovatelů energetických služeb (APES), Asociace pro rozvoj infrastruktury (ARI) a Svaz podnikatelů ve stavebnictví (SPS) v návaznosti na evropský projekt GD4B. Spolupřátatelem akce je také Fakulta stavební ČVUT v Praze. U jednoho stolu se setkají zástupci měst a obcí, bytových družstev, developerů, regulátorů, finančních institucí i technologických firem, aby společně pojmenovali příležitosti, bariéry a konkrétní kroky, které dekarbonizaci vytápění v českých městech skutečně posunou vpřed.

Čtvrtá versus pátá generace: o čem se bude mluvit

Sítě dálkového vytápění čtvrté generace jsou dnes v Česku relativně dobře známé. Centrální zdroj, například velké tepelné čerpadlo umístěné v areálu čistírny odpadních vod, ohřívá vodu na více než 70 °C a rozvádí ji potrubní sítí do jednotlivých budov, kde výměňkové stanice předávají teplo do otopného systému objektu. Tok energie je jednosměrný, systém je osvědčený a v řadě měst již funguje.

Sítě páté generace jdou ještě dál. Pracují s nízkopotenciálním teplem v rozsahu přibližně 10 až 25 °C a využívají uzavřený okruh, v němž může energie proudit oběma směry. Každá budova je vybavena vlastním tepelným čerpadlem. V zimě odebírá teplo ze sítě a vytápí, v létě naopak odvádí přebytečné teplo zpět do okruhu a chladí. Centrálním rezervoárem energie může být odpadní teplo z čistírny odpadních vod, geotermální vrt nebo třeba teplo z datových center. Výsledkem je systém, který umožňuje skutečné sdílení energie mezi budovami, a zásadně snižuje celkovou spotřebu primární energie i provozní náklady.

Oba modely budou na kulatém stole představeny včetně konkrétních případových studií. Jednou z nich je projekt v Dolních Břežanech, který ukazuje, že realizace podobného systému v českém prostředí není utopií.

Proč nestačí dobrá technologie

Technologie sama o sobě nestačí. Právě to je jeden z klíčových poznatků, které organizátoři kulatého stolu chtějí otevřeně pojmenovat. Lokální tepelné sítě vyžadují koordinaci mezi desítkami vlastníků nemovitostí, souhlas samosprávy, přístup k financování a jasný regulační rámec. V každém z těchto bodů narážejí české projekty na překážky.

HeatCOOP

Česká legislativa zatím nepočítá s aktivní rolí měst při plánování a rozvoji lokálních tepelných sítí tak, jak to předpokládá evropská směrnice o energetické účinnosti (EED). Článek 25 této směrnice ukládá městům nad 45 000 obyvatel povinnost vypracovat komplexní plány vytápění a chlazení. Jejich skutečná implementace do české praxe je přitom stále otevřenou otázkou. Kulatý stůl přinese srovnání regulačních přístupů ze zahraničí a otevře diskusi o tom, jaké změny by v českém prostředí dávaly smysl.

Důležitým hlasem bude pohled regulátora. Energetický regulační úřad hraje klíčovou roli v nastavení podmínek pro rozvoj tepelných sítí, a jeho přítomnost u stolu je proto nezbytná.

Peníze, hypotéky a sociální souhlas

Dekarbonizace vytápění není jen technická a regulační výzva, je to také výzva finanční a sociální. Investice do lokální tepelné sítě jsou kapitálově náročné a jejich návratnost závisí na mnoha proměnných: ceně energie, počtu zapojených budov, dostupnosti dotací a podmínkách financování. Kulatý stůl proto věnuje samostatný blok finančnímu hodnocení projektů sdílení tepla, včetně pohledu bankovního sektoru a realitního trhu.

Zajímavou otázkou je, zda a jak energetická náročnost budovy ovlivňuje zájem kupujících a podmínky hypoték. Nadnárodní realitní poradci a finanční instituce přinášejí na toto téma data, která v české diskusi zatím chybí.

A pak je tu sociální rozměr, jak dosáhnout dohody mezi vlastníky bytů v SVJ nebo bytovém družstvu, kteří mají různé preference, různé finanční možnosti a různou míru důvěry v nové technologie? Bez odpovědi na tuto otázku zůstanou i ty nejlépe navržené projekty na papíře.

Kdo přijde a co z toho vzejde

Mezi pozvanými jsou zástupci soukromého i veřejného sektoru – měst a obcí, regionů i ústřední státní správy, finančních institucí, dodavatelů technologií i stavebního průmyslu. Nebude chybět také akademická sféra zastoupená ČVUT v Praze.

Výstupem nebude deklarace ani memorandum. Cílem je konkrétní mapa: kde jsou silné a slabé stránky dostupných technologií, jaký je jejich reálný potenciál v českém prostředí, které legislativní bariéry jsou nejpálčivější a kdo je může pomoci odstranit.

Česká města stojí před volbou. Mohou čekat, až se regulační a tržní podmínky samy ustálí, nebo mohou začít budovat koalice, sdílet zkušenosti a tlačit na změny, které dekarbonizaci vytápění skutečně umožní. Kulatý stůl HeatCoop je pozvánkou k druhé možnosti.

Pořad, který natáčí ČTK Connect, bude ke zhlédnutí na kanálu YouTube, na portálu ceskenoviny.cz a na FB ČTK Connect. Dále na portálech www.zelena-mesta.cz, www.ceskainfrastruktura.cz a FB ARI.

O projektu

Cílem projektu HeatCoop je vyvinout inovativní organizační modely pro dekarbonizaci dodávek tepla v městských čtvrtích a pro pozitivní energetické čtvrti, vycházející z družstevního modelu. Účelem je řešit organizační, finanční a právní překážky a výzvy při dekarbonizaci stávajících čtvrtí a vyřešit je založením družstev pro energetickou transformaci, která se zaměřují na městské vytápění. Na rozdíl od typického modelu energetických komunit, které se zaměřují na výrobu energie, představují velkou výzvu vysoké počáteční investiční náklady a spoluvlastnictví topné infrastruktury. K řešení těchto výzev jsou zapotřebí organizační a právní modely, jakož i obchodní a finanční modely.

HeatCOOP

Partneři kulatého stolu ČR:

SEVEn, The Energy Efficiency Center

Asociace pro rozvoj infrastruktury

Svaz podnikatelů ve stavebnictví

Asociace poskytovatelů energetických služeb

(SEVEn) Kontakty: Václav Šebek, vaclav.sebek@svn.cz, Jiří Karásek, jiri.karasek@svn.cz,

(ARI) Kontakt: Gabriela Švancarová, PR@ceskainfrastruktura.cz

(SPS) Kontakt: Tomáš Majtner, majtner@institutspz.cz

(APES) Kontakt: Eva Ksiazczak, office@apes.cz